

*Прийтенко Н.І., ст.. гр. ФКфеС-13-1
Науковий керівник:
к.е.н., проф. каф. ЕАіФ Соляник Л. Г.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ

Сільське господарство для України завжди було однією із пріоритетних сфер як зовнішньоекономічного, так і внутрішньоекономічного розвитку країни, адже питання організації виробництва й підтримки продовольчого забезпечення для окремої держави актуальні в усі часи. Однак, на сьогодні, маючи величезні ресурси, агропромисловий комплекс України знаходиться все ще в кризовому стані. Із усього працездатного населення країни лише 13 % зайняті у сільському господарстві, а відсталість техніко-технологічної бази призводить до того, що втрати врожаю досягають 25 – 30 %, рівень витрат у декілька разів перевищує аналогічний показник у Європі та США.

Незважаючи на те, що за результатами 2014 р. АПК України був єдиною галуззю, яка показала тенденцію зростання (обсяг сільгоспвиробництва зріс на 5 %, аграрний сектор став лідером експорту товарів, послуг (більше 30% вітчизняного експорту), функціонування сільського господарства, слідом за іншими галузями економіки, стає нерентабельним. Так, за 9 місяців 2014 р. великі та середні аграрні компанії задекларували збитків майже на 620 млн. грн., а середня рентабельність за результатами сезону виявилась негативною – мінус 7,4 %. У сьогоднішніх умовах економічної кризи більшість підприємств змушені припинити своє існування. Причиною цього є подорожчання матеріально-технічних ресурсів, регуляторні бар'єри і відсутність фінансування та державної підтримки. В умовах стрімкого зниження доходності підприємств виникає необхідність посилення комплексного динамічного аналізу результатів роботи сільгоспідприємств, а питання удосконалення методів його проведення та виявлення шляхів підвищення рентабельності є досить актуальним. Динаміка рівня рентабельності діяльності аграрних підприємств наведена у таблиці 1.

Рівень рентабельності¹ (збитковості) діяльності сільськогосподарських підприємств України за 2010-2013 р., %

Роки	сільськогосподарські підприємства	У тому числі					
		недержавні	з них				
			господарські товариства	приватні	виробничі кооперативи	інші	державні
2010	20,7	21,2	19,7	27,5	12,1	21,0	0,8
2011	26,4	26,9	25,9	33,5	15,5	21,0	2,8
2012	20,2	20,5	19,4	25,4	7,1	22,8	0,3
2013	11,5	11,6	11,0	14,3	3,6	14,5	0,1

¹цей показник не враховує бюджетні дотації та суми держпідтримки. Джерело: [1]

Як видно із таблиці, фінансові результати аграрного комплексу у 2013 р. в два рази гірші, ніж роком раніше. За підсумками 2013 р. рентабельна робота спостерігалась у 66,9 % сільгосппідприємств, тоді як у 2012 р. прибутковими були 74,6 %. Понад 50 % аграріїв вказали на зниження рентабельності по кожній з основних культур в 2013 р. Зважаючи на стан агросектору, на даному етапі розвитку галузі необхідне впровадження нових рішень, нових технологій і техніки, економічно доцільних і ефективних. Одним із таких напрямів новацій, який здатний значно підвищити продуктивність і рентабельність сільського господарства, може стати впровадження супутникових навігаційних систем в процес управління сільськогосподарськими машинами [2]. Системи паралельного водіння дозволили б більш ефективно використовувати нову широкозахватну техніку, проводити нічні польові роботи і у свою чергу звести до мінімуму «людський фактор», коли від уміння і можливостей механізатора залежить врожайність. Значне скорочення витрат на посівний матеріал, добрива, паливо та інші засоби виробництва, впровадження нових технологій та багато інших факторів можуть сприяти підвищенню продуктивності праці і в результаті призвести до зростання ефективності, рентабельності діяльності сільськогосподарських підприємств.

Список літератури:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Перспективы развития сельского хозяйства Украины [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://gorod.dp.ua/news/84216>